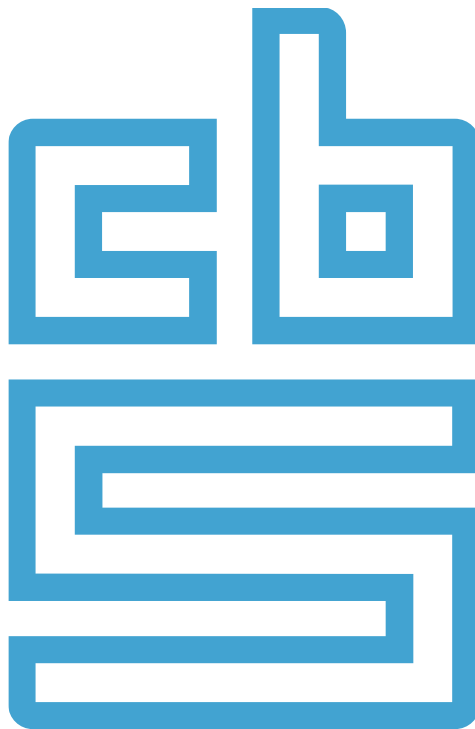

Huishoudens met energiearmoede: hoe vind je ze?

VNG Kennisdag

Lydia Geijtenbeek

30 juni 2025

Inhoud

1. Wat is energiearmoede?
2. Energiearmoede meten met statistiek
3. Energiearme huishoudens vinden met gemeente- en open data

1. **Wat is energiearmoede?**
2. Energiearmoede meten met statistiek
3. Energiearme huishoudens vinden met gemeente- en open data

Opinie: Bestrijd energiearmoede met dat Europese geld, daarvoor

Kopzorgen in veel huishoudens door stijgende gasprijs

Energierkening slaat gat in de portemonnee

door Theo Besteman

AMSTERDAM • De stijgende gasprijs slaat een al in de portemonnee van steeds meer huishoudens. Meer dan 40.000 Nederlandse gezinnen kunnen dit nu te kampen krijgen met betalingsproblemen. Dat zijn er veel meer dan in het reeds verleden jaar 2023.

dit vorig jaar heeft het al Nederlandse huishoudens met betalingsproblemen door hoge energiekosten nog beperkt tot 2023, vooral dankzij overheidsmaatregelen zoals het plafond voor een maximaal gas- en stroomverbruik, en energietoelagen van 10 per huishouden. Deze maatregelen zijn van nu stopgezet, en de overheid geeft

De thermostaat een beetje lager en een dekentje helpen de kosten te drukken.

© TNO

maatregelen neemt, zullen meer mensen moeite krijgen om de rekening te betalen. Bij het uit de huishoudingen van onderzoekers staat TNO. De energierekening

2023 stegen de afgelopen maanden door de opgelopen gasprijs op de internationale markt. Deze zomer stijgt de gasprijs anders dan in voorgaande jaren.

TNO bekeek, bij de sinds aan het bekendmaken op andere kosten om de energierekening te kunnen blijven betalen.

miljoen mensen.

Onderzoeker Peter Mulder van TNO ziet na de studies het belang ook van een versnelde verduurzaming van woningen, met meer isolatie. Dat kan de energiearmoede structureel terugdringen.

Aanpak

TNO werkt met aanpak, al tonen de prijzen voor inkoop van gas dit jaar hogere tarieven, zeker in de zomermaanden. 'Met de nodige voorzichtigheid verwachten we dat meer huishoudens in 2025 te maken krijgen met een hogere energierekening dan in 2024', aldus onderzoeker Mulder. 'Daarvoor verwachten we dat het aantal energiearme huishoudens in Nederland zal stijgen tot boven het huidige niveau bij de energierekening.'

Komende jaren verwachten onderzoekers voor de

NIEUWS

Aantal huishoudens in

AD

NIEUWS

REGIO

SPORT

SHOW

KIJK

PODCAST

PUZZEL

Binnenland

Buitenland

Politiek

Economie

Bizar

Wetenschap

Reizen

Opinie

Quiz

▲ © ANP

Toenemende energiearmoede dreigt: voor 640.000 huishoudens wordt het krap

steeg in

naar

naar bijna

ere jaren nam het aantal 3 weer toe. Ook is sprake van die de verwarming u hoge rekening.

Wat is energiearmoede?

Energiearmoede:
moeite om de energierekening te betalen

Waarom moeite met energierekening betalen?

Waarom moeite met energierekening betalen?

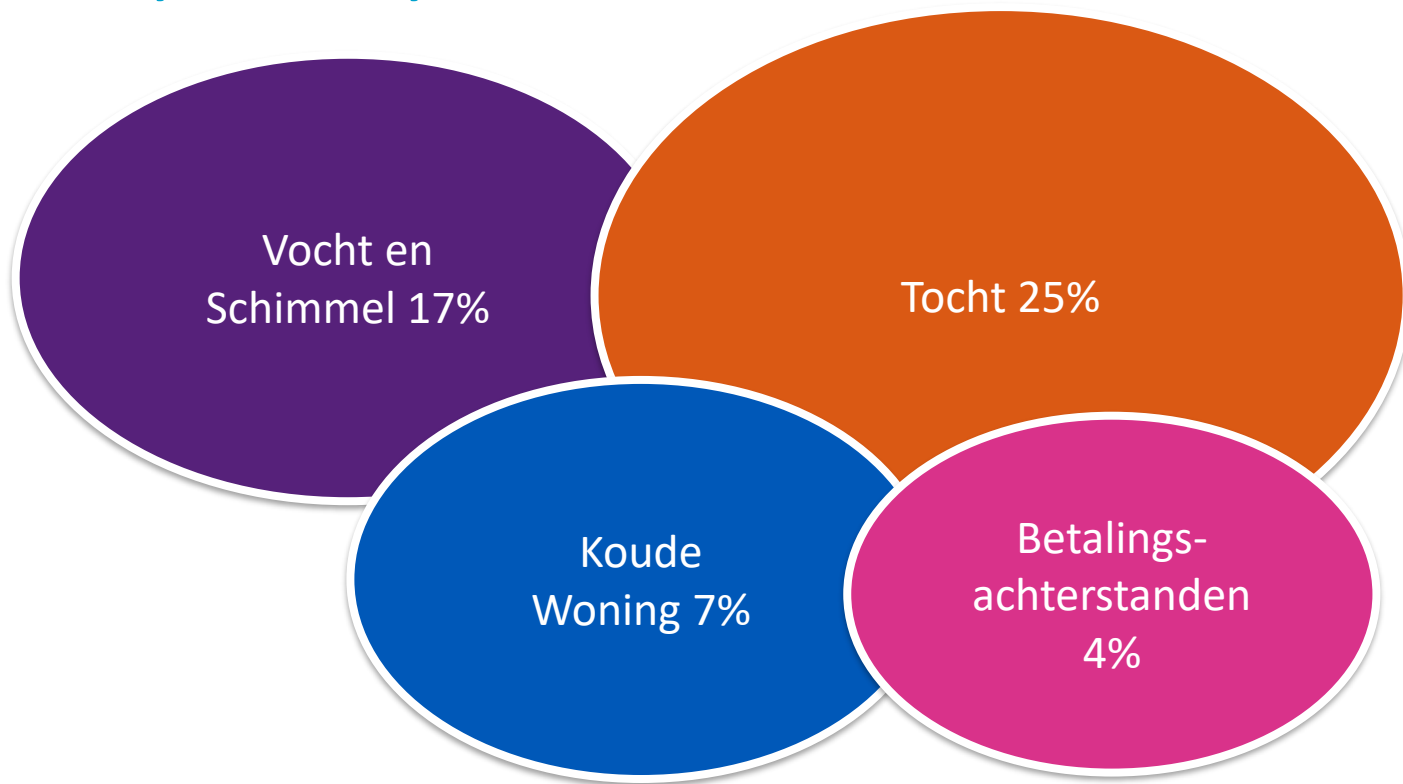
Energiearmoede is relevant

Waarom energiearmoede niet hetzelfde is als armoede:

1. Structureel probleem
2. Geld alleen is geen oplossing
3. Andere dingen nodig: woning verbeteren
4. Nadelige effecten: stress, luchtwegklachten, reuma, minder werken, slechter studeren

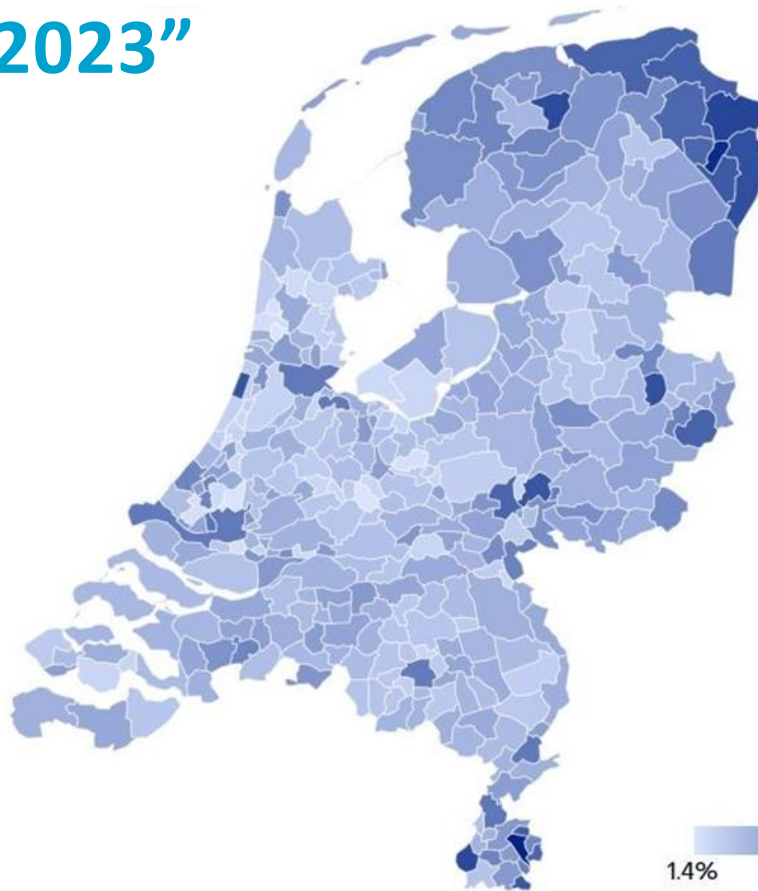
Onderliggende problemen: vocht, schimmel, tocht, koude, schuld

1. Wat is energiearmoede?
2. **Energiearmoede meten met statistiek**
3. Energiearme huishoudens vinden met gemeente- en open data

TNO/CBS: “400 duizend huishoudens met energiearmoede in 2023”

Monitor energiearmoede CBS/TNO

Niet één getal, maar verschillende indicatoren:

- Hoge energiequote (HEQ): aandeel energiekosten t.o.v. het inkomen
- Laag inkomen, hoge energiekosten (LIHE)
- Laag inkomen, lage energie kwaliteit woning (LILEK)
- Combinatie: Laag inkomen en hoge energiekosten OF lage energiekwaliteit (LIHELEK)

Doet de indicator wat je zou willen/verwacht bij energiearmoede?

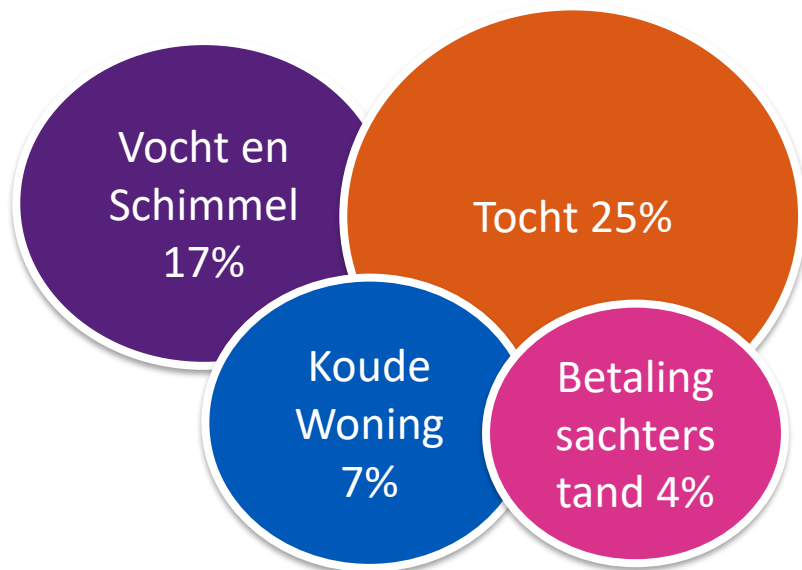
	Grote woning	Verwarmd zwembad	Warme trui vanwege koude	Baanverlies	Thermostaat op 25	Gokverslaving	Woning lijkt C, maar is A	woning lijkt C, maar is G
Verwachting energiearm?	nee	nee	ja	?	nee	nee	nee	ja
Hoge energiequote (HEQ)	ja	ja	nee	ja	ja	nee	nee	ja
Laag inkomen, hoge energiekosten (LIHE)	nee	?	nee	?	ja	nee	nee	ja
Laag inkomen, lage energiekwaliteit (LILEK)	nee	nee	ja	?	nee	nee	ja	nee
Laag inkomen, hoge kosten of lage kwaliteit (LIHELEK)	nee	nee	ja	?	nee	nee	nee	ja

Samenhang met onderliggende problemen

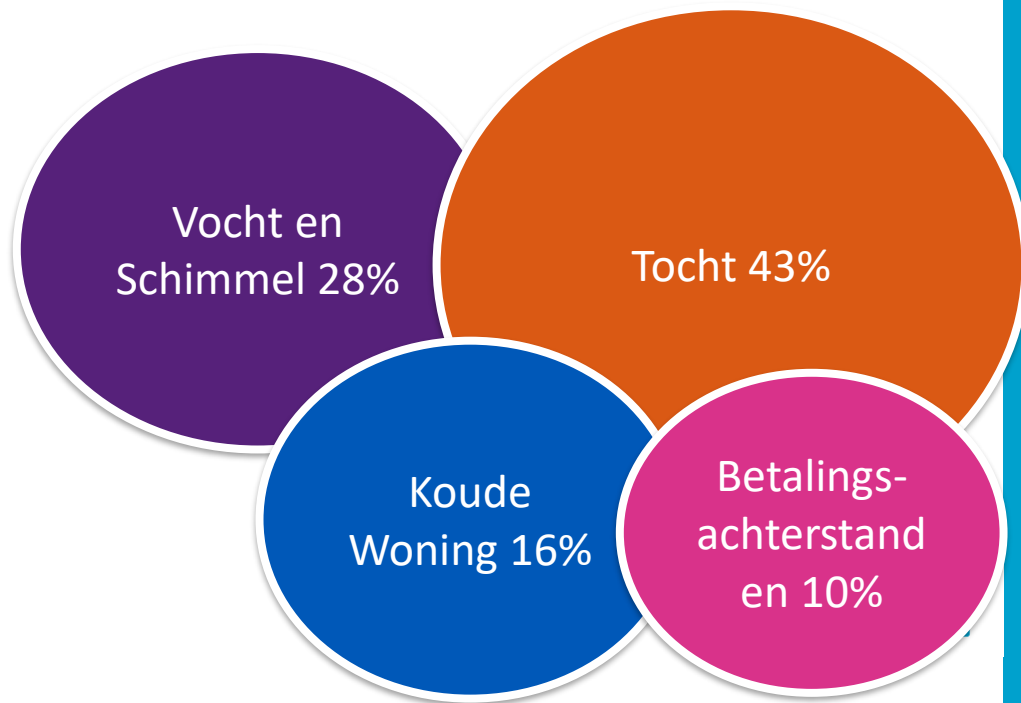
	Tocht	Vocht of schimmel	Koude woning	Betalingsachterstanden
Hoge energiequote (HEQ)	5%	3%	4%	7%
Laag inkomen, hoge energiekosten (LIHE)	9%	6%	8%	10%
Laag inkomen, lage energiekwaliteit (LILEK)	10%	8%	8%	6%
Laag inkomen, hoge kosten of lage kwaliteit (LIHELEK)	12%	8%	10%	10%

Onderliggende problemen: vocht, schimmel, tocht, koude, schuld

Heel Nederland

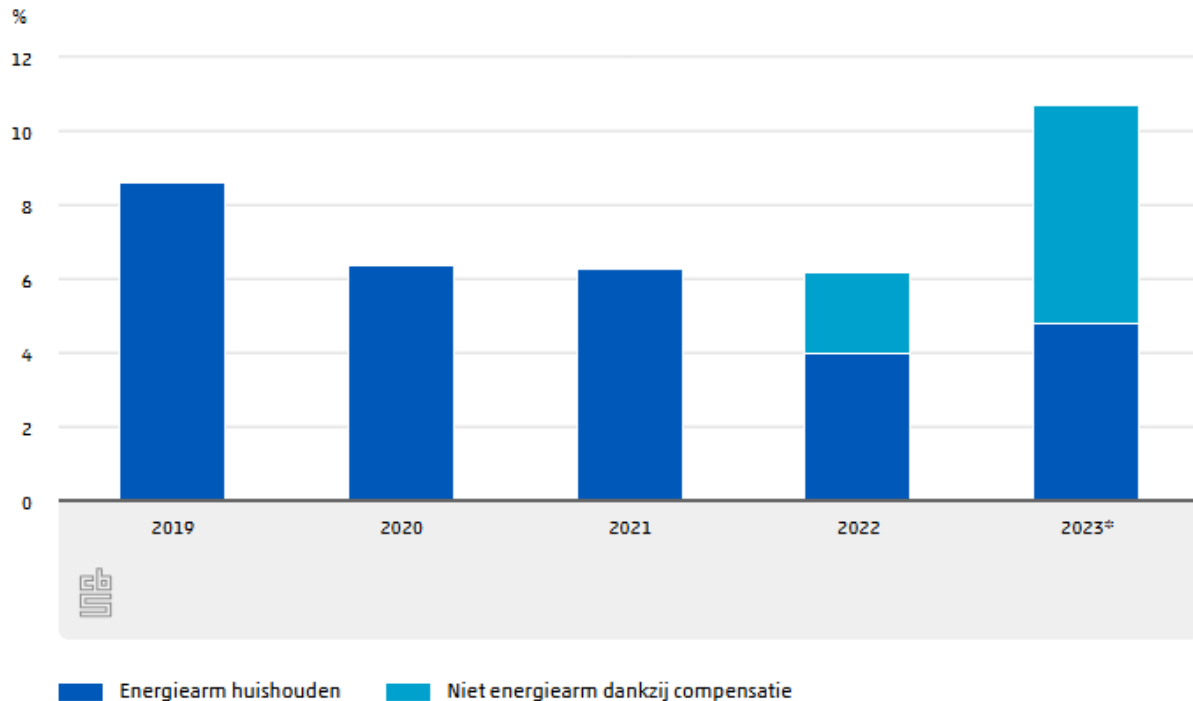

Energiearme huishoudens (LIHELEK)

Resultaat: publicatie CBS&TNO

Huishoudens met energiearmoede

Bron: CBS, TNO

*voorlopige cijfers

Waar vind je cijfers over energiearmoede?

Datavoorziening Energietransitie Gebouwde Omgeving

DEGO wijkpaspoort

Centraal Bureau
voor de Statistiek

 [Waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl)

Bronnen en data

Bron	Product	Omschrijving	Jaren	Indicatoren
CBS	Monitor energiearmoede	Grote tabellenset met alle indicatoren en uitsplitsing naar woning, huishouden en regio	2019-2022	LEQ-LIHELEK+
TNO	TNO Energiearmoede kaart Nederland	Interactieve kaarten	2019-2023*	LEQ-LIHELEK+
VNG	DEGO	Interactieve kaarten	2021	LEQ-LIHELEK
VNG	Wijkpaspoort	Dashboard	2021	LIHELEK
VNG	Waarstaatjegemeente	Dashboard	2018	25% laagste inkomen, 25% hoogste gasverbruik

1. Wat is energiearmoede?
2. Energiearmoede meten met statistiek
3. **Energiearme huishoudens vinden met gemeente- en open data**

Voor beleid is meer nodig dan alleen statistiek...

Energiearmen: wie zijn dat?

En waar wonen ze?

Hoe bepaal je energiearmoede?

1. Inkomen
2. Energierekening
3. Kwaliteit woning

Hoe bepaal je energiearmoede? CBS

1. Inkomen

- Integrale inkomens (van belastingdienst)
- Laag = besteedbaar inkomen < grenswaarde

2. Energierekening

- Gas- en elektriciteitsverbruik (van netbeheerders)
- Gemiddelde prijzen (StatLine)

3. Kwaliteit woning

- Energielabels, incl. onderliggende data (rvo)
- Zonnepanelen (van installatieregister)
- Aangevuld met modelschatting o.b.v. label, zonpv, bouwjaar, woningtype, oppervlakte, etc

Hoe bepaal je energiearmoede? Gemeente

1. Inkomen

- Vertrouwelijk
- Alleen: bijstand, armoederegelingen/energietoeslag

2. Energierekening

- Vertrouwelijk
- Alleen: gemiddelde verbruik per postcode (via StatLine)

3. Kwaliteit woning

- Energielabels (via ep-online)
- Bouwjaar, oppervlakte, woningtype (BAG)
- Eigen data over NIP
- Niet: zonnepanelen, warmtepompen

Hoe bepaal je energiearmoede? Gemeente: welke keuze maak jij?

1. Inkomen

- Bijstand
- Armoederegelingen/energietoeslag

2. Energierekening

- Alleen: gemiddelde verbruik per postcode (via StatLine)

3. Kwaliteit woning

- Energielabels (via ep-online)
- Bouwjaar, oppervlakte, woningtype (BAG)
- Eigen data over NIP

Hoe bepaal je energiearmoede? Gemeente

Voorbeeld

1. Inkomen

- Bijstand

2. Energierekening

- N.v.t.

3. Kwaliteit woning

- Energielabel is D, E, F G

Hoe bepaal je energiearmoede? Gemeente

Voorbeeld

Gebruik bijstand en
energielabel

Bijstand & label D-G
43.000 huishoudens

Energiearmoede (LIHELEK)
450.000 huishouden

Hoe bepaal je energiearmoede? Gemeente

Voorbeeld

Relatief veel
energiearmoede,
maar kleine groep

Energiearmoede (LIHELEK)
450.000 huishouden
9% bijstand & label D-G

Bijstand & label D-G
43.000 huishoudens
65% energiearm

Hoe bepaal je energiearmoede? Gemeente met hulp CBS

Gebruik data van CBS om betere groepen te maken.
Bijvoorbeeld:

Groep 1: Bijstand & label
D-G/onb & <1980 & gas
op pc6>400m3
61.000 huishoudens

Energiearmoede (LIHELEK)
450.000 huishouden

Hoe bepaal je energiearmoede? Gemeente met hulp CBS

Groter groep én hoger percentage energiearmoede.

Dus je bereikt meer energiearmen, en minder niet-armen

Groep 1: 61.000
huishoudens
81% energiearm

Energiearmoede (LIHELEK)
450.000 huishoudens
9% Bijstand & label D-G
14% Groep 1

Bijstand & label D-G
43.000 huishoudens
65% energiearm

Hoe bepaal je energiearmoede? Gemeente met hulp CBS

Alternatief: wat als je energietoeslag gebruikt inplaats van bijstand?

Energiearmoede (LIHELEK)
450.000 huishouden
9% Bijstand & label D-G
14% Groep 1

Energietoeslag & label D-G
111.000 huishoudens
61% energiearm

Hoe bepaal je energiearmoede? Gemeente met hulp CBS

Het kan altijd
net iets beter

Energietoeslag & label D-G
& geen koopwoning
108.000 huishoudens
65% energiearm50

Energiearmoede (LIHELEK)
450.000 huishouden
9% Bijstand & label D-G
14% Groep 1

Energietoeslag & label D-G
111.000 huishoudens
61% energiearm

CBS Dashboard Energiearmoede voor gemeenten

Home

Op de kaart

Groepen met hoge kans

Maak een afweging

Handleiding voor gemeenten

Kernindicatoren

Technische toelichting

Bronnen en begrippen

Selecteer een gemeente

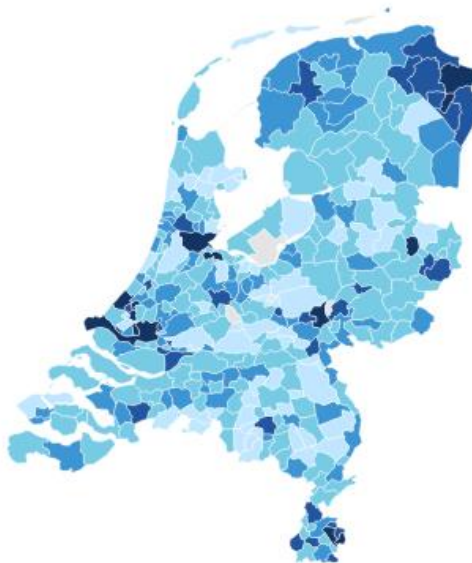
Nederland

Selecteer een groep ¹

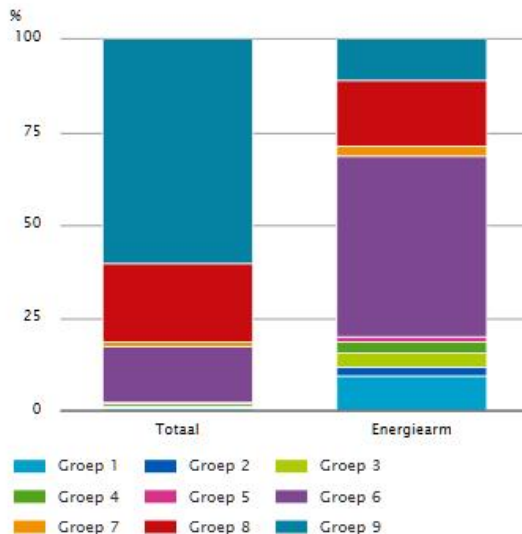
Groep 1

Omschrijving groep 1: Bijstand, label E-G of onbekend, bouwjaar tot 1982 en gasverbruik pc6 vanaf 411 m3

Aandeel van Groep 1 per gemeente

Verdeling van de groepen binnen Nederland

Selecteer een gemeente

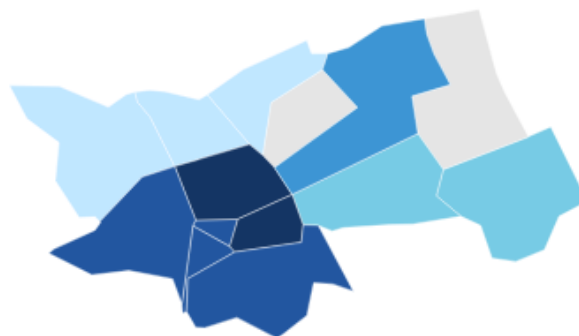
's-Hertogenbosch

Selecteer een groep

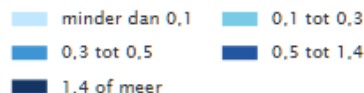
Groep 1

Omschrijving groep 1: Bijstand, label E-G of onbekend, bouwjaar tot 1982 en gasverbruik pc6 vanaf 411 m3

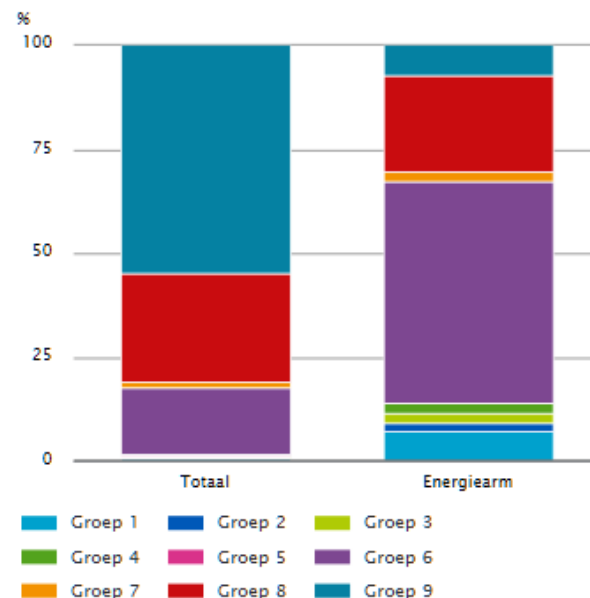
Aandeel van Groep 1 per wijk van 's-Hertogenbosch

%

Verdeling van de groepen binnen 's-Hertogenbosch

[Home](#)
[Op de kaart](#)
[Groepen met hoge kans](#)
[Maak een afweging](#)
[Handleiding voor gemeenten](#)
[Kernindicatoren](#)
[Technische toelichting](#)
[Bronnen en begrippen](#)

Selecteer een gemeente

's-Hertogenbosch ▼

Maak een afweging:

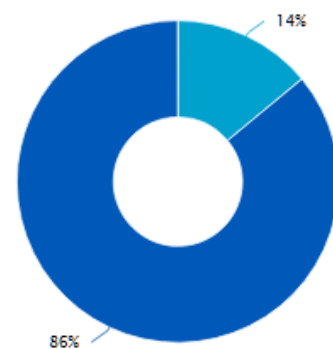
Door je te richten op **groep 1 tot en met 4**, bereik je **1 100** huishoudens, waarvan **60%** energiearm is (**600** huishoudens). Dit is **14%** van de energiearme huishoudens in **'s-Hertogenbosch**.

Doelmatig: hoeveel huishoudens in de selectie zijn energiearm ?

■ Energiearme huishoudens in de selectie
■ Niet Energiearme huishoudens in de selectie

Bereik: hoeveel energiearme huishoudens zitten in de selectie?

■ Energiearme huishoudens in de selectie
■ Energiearme huishoudens buiten de selectie

CBS Dashboard Energiearmoede voor gemeenten

<https://dashboards.cbs.nl/v5/energiearmoede/>

Energiearmoede en gemeenten

Vragen en discussiepunten:

1. Hoe bereikt uw gemeente energiearme huishoudens?
2. Welke data zou helpen om meer huishoudens te bereiken?
3. Wat voor informatie kan je nog meer gebruiken voor beter beleid?

Conclusies

- Energiarmoede is meer dan armoede alleen: mensen hebben langdurige problemen, en investeringen van buitenaf zijn nodig
- Energiarmoede kan je meten met LIHELEK (Laag Inkomen, Hoge Energierekening of Lage Energie Kwaliteit); andere indicatoren dekken de lading slechter
- Statistische bronnen zoals Wijkpaspoort, DEGO, TNO of CBS helpen om inzicht te krijgen
- Voor beleid is meer nodig: data op adresniveau. Dashboard Energiarmoede voor gemeenten kan helpen

Voor wat er **feitelijk** gebeurt